

Sirküler Kategorisi : Vergi Mevzuatı Sirküleri

Sirküler No : 2024/1

Yayımlanma Tarihi : 04.01.2024

Yazar : Ferdi Asım Hellaç

7491 Sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

ÖZET:

24.11.2023 Cuma günü TBMM'ye sevk edilen "**Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi**" ile ekonomik program hedeflerinin gerçekleştirilmesine katkı sağlamak amacıyla;

- İhracatın desteklenmesiyle büyümeye katkıda bulunulması,
- Ülkemize döviz girdisi sağlamak suretiyle dış ticaret dengesine olumlu katkı sağlanması,
- Türk lirası enstrümanlara yatırım yapılmasının teşvik edilmesi,
- Mükellef haklarının korunması ve vergiye gönüllü uyumun artırılması,
- Gelişen teknolojiden yararlanılarak bazı uygulamaların elektronik ortama taşınması,
- Vergi güvenliğinin sağlanması,
- Bazı indirimlerin kaldırılması,
- Anayasa Mahkemesi kararlarına uyumun sağlanması

gibi nedenlerle bazı vergisel düzenlemeler yapılması önerilmekte ve yıl sonunda süresi bitecek olan bir kısım düzenlemenin süresinin uzatılması öngörülmektedir.

27.12.2023 tarihi itibarıyla TBMM Genel Kurulunda görüşmeleri tamamlanarak yasalaşan sözü edilen Kanun Teklifi, 28.12.2023 tarihli Resmi Gazete'de "**7491 Sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun**" olarak yayımlanmış bulunmaktadır.

DETAYLAR:

Kanun'da yer alan düzenlemelerin detayları aşağıdaki gibidir.

1- GELİR VERGİSİ KANUNU'NA (GVK) İLİŞKİN DÜZENLEMELER

1- Sosyal İçerik Üreticiliği ile Mobil Cihazlar İçin Uygulama Geliştiriciliğinde Kazanç İstisnasının Kapsamı Genişletilmiştir.

Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 20/B maddesi uyarınca sosyal içerik üreticiliği ile mobil cihazlar için uygulama geliştiriciliğine ilişkin kazanç istisnası kapsamında, **yalnızca internet ortamındaki sosyal ağ sağlayıcıları**

üzerinden metin, görüntü, ses, video gibi içeriklerin paylaşılması suretiyle elde edilen kazançlar için istisna uygulanmaktadır.

Bununla birlikte, benzer faaliyetler sosyal ağ sağlayıcısı tanımına girmeyen elektronik ortamlar üzerinden de yapılabilmektedir.

7491 sayılı Kanun ile gerçek kişilerin; internet sayfası/ sitelerinde veya herhangi bir dijital platformda metin, görüntü, ses, video gibi içerikleri paylaşması; internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden eğitim, yemek tarifi, ürün tanıtımı gibi videolar paylaşması veya yine bu ortamlar üzerinden veri işleme ve geliştirme gibi içerikler paylaşmak suretiyle kazanç elde edilmesi de istisna kapsamına alınmıştır.

Böylelikle, **gerçek kişilerin internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden elde edecekleri kazançlar da istisna düzenlemesinin içerisine alınarak** istisnanın kapsamı genişletilmiştir.

Söz konusu değişiklik, 01.01.2024 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere, Kanun'un Resmi Gazete'de yayımlandığı **28.12.2023 tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

2- Gerçek Kişilerin Yurt Dışı İştiraklerden Elde Edeceği Kar Paylarının Yarısı Gelir Vergisinden İstisna Edilmiştir

Gelir Vergisi Kanunu'nun "Menkul sermaye iratlarında istisnalar" başlıklı 22. maddesine eklenen hüküm uyarınca gerçek kişilerce, kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan anonim ve limited şirket niteliğindeki kuramların;

- Ödenmiş sermayesinin en az %50'sine sahip olunması ve
- Elde edilen kar payının elde edildiği takvim yılına ilişkin yıllık gelir vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye getirilmesi

şartlarıyla, elde edilen kar paylarının yarısı gelir vergisinden istisna edilmektedir.

Ayrıca, elde edilen kar payı gelirlerinin yarısı olarak uygulanan istisnaların azaltılması veya artırılmasına ve yabancı kuramların ödenmiş sermayesinin en az %50'sine sahip olunması şartına ilişkin olarak da bu oranın azaltılması veya artırılmasına yönelik Cumhurbaşkanına yetki verilmiştir.

Söz konusu değişiklik, 01.01.2023 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere, Kanun'un Resmi Gazete'de yayımlandığı **28.12.2023 tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

3- İhracatta Götürü Gider Uygulaması Kaldırılmıştır

Gelir Vergisi Kanunu'nun 40/1. maddesinin (1) numaralı bendinde yer alan parantez içi hüküm uyarınca mükellefler, ihracat, yurt dışında inşaat, onarma, montaj ve taşımacılık işleri ile ilgili olarak yapmış oldukları ve belgesini temin edemedikleri giderlerine karşılık olmak üzere, anılan faaliyetlerden sağlanan hasılatın binde beşini aşmamak şartıyla hesaplanan bu giderlerini ticari kazancın tespitinde indirim konusu yapabilmekteydi.

7491 sayılı Kanun ile, Gelir Vergisi Kanunu'nun "**İndirilecek Giderler**" başlıklı 40. maddesinde yer alan parantez içi hüküm madde metninden çıkarılmıştır. Böylece götürü gider uygulamasına son verilmiştir.

Söz konusu değişiklik, **01.01.2024 tarihinden** itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere, Resmi Gazete'de yayımlandığı 28.12.2023 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Dolayısıyla, 2023 yılı kazançlarına ilişkin olarak götürü gider uygulamasından faydalanılabilecektir.

4- Yurtdışına Verilen Bazı Hizmetlerden Sağlanan Kazançlara Uygulanan İndirim Oranı %50'den %80'e Çıkarılmıştır

Bilindiği üzere, Gelir Vergisi Kanunu'nun 89/13. uyarınca Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilerle, işyeri, kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunanlara Türkiye'de verilen ve münhasıran yurt dışında yararlanılan mimarlık, mühendislik, tasarım, yazılım, tıbbi raporlama, muhasebe kaydı tutma, çağrı merkezi, ürün testi, sertifikasyon, veri saklama, veri işleme, veri analizi ve ilgili bakanlıkların görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığınca belirlenen mesleki eğitim alanlarında faaliyette bulunan hizmet işletmeleri ile ilgili bakanlığın izni ve denetimine tabi olarak eğitim ve sağlık alanında faaliyet gösteren ve Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilere hizmet veren işletmelerin münhasıran bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazancın %50'si beyanname üzerinde indirim konusu yapılabilmektedir.

Bu defa, Gelir Vergisi Kanunu'nun "Diğer İndirimler" başlıklı 89. maddesinde yapılan değişiklikle, bu hizmetlerden elde edilen kazançlara indirim uygulanabilmesi için, **kazancın tamamının, elde edildiği takvim yılına ilişkin yıllık gelir vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye transfer edilmesi şartı getirilmiş ve indirim oranı %80'e çıkarılmıştır.**

Söz konusu değişiklik, 01.01.2023 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere, 7491 sayılı Kanun'un Resmi Gazete'de yayımlandığı **28.12.2023 tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

5- Yıllara Sari İnşaat ve Onarım İşlerinde Uygulanan Stopaj Oranlarının Belirlenmesine İlişkin Cumhurbaşkanı Yetkisi Genişletilmiştir

Gelir Vergisi Kanunu'nun 94/1-3. maddesi kapsamında yıllara sari inşaat ve onarım işlerini yapanlara ödenen istihkak bedelleri üzerinden %5 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılmaktadır.

7491 sayılı Kanun ile Gelir Vergisi Kanunu'nun "**Vergi Tevkifatı**" başlıklı 94. maddesinde yapılan değişiklikle, yıllara sari inşaat ve onarım işlerini yapanlara ödenen istihkak bedelleri üzerinden yapılacak tevkifat oranının belirlenmesine ilişkin Cumhurbaşkanına, yapılacak olan kesintiyi, işin; kamu kurum ve kuruluşları ile bunlara bağlı, ilgili ve ilişkili kuramlara taahhüt edilip edilmemesine ve bunların genel veya özel bütçeli idare kapsamında olup olmamasına, süresine, nev'ine ve yüklenicinin; ana yüklenici, alt yüklenici ya da tam ve dar mükellef olmasına göre ayrı ayrı veya birlikte belirleme yetkisi verilmiştir.

Söz konusu değişiklik, Kanun'un Resmi Gazete'de yayımlandığı **28.12.2023 tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

6- Gelir Vergisi Kanunu'nun Geçici 67. Maddesinde Yer Alan Bazı Stopaj Oranlarının Değiştirilmesine İlişkin Cumhurbaşkanı Yetkisi Genişletilmiştir

Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67. maddesinde, çeşitli finansal araçlardan elde edilen kazanç ve iratların vergilendirilmesine ilişkin hükümler yer almaktadır.

7491 sayılı Kanun ile, Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67. maddesinde yapılan değişiklikle, Cumhurbaşkanı'nın;

- Yabancı para cinsinden ihraç edilen menkul kıymetlerden sağlanan gelirler ve döviz cinsinden açılmış hesaplardan elde edilen faiz gelirleri ve kar payları üzerinden Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67. maddesi kapsamında yapılacak vergi tevkifatına ilişkin oranı ayrı ayrı veya birlikte bir katına kadar artırma yetkisi, %40'a kadar artırma şeklinde,
- Geçici 67. maddede yer alan oranları her bir sermaye piyasası aracı, ihraç edenler, ihraç veya iktisap tarihi, hesap türü, hesap açılış tarihi, kazanç ve irat türü ile bunların vadesi, elde tutulma süresi ve bunları elde edenler itibarıyla, yatırım fonlarının katılma belgelerinin fona iade edilmesinden veya diğer şekillerde elden çıkarılmasından elde edilen kazançlar için fonun portföy yapısına göre, ayrı ayrı sifıra kadar indirmeye veya %15'e kadar artırma yetkisi, ayrı ayrı %40'a kadar artırma olarak

değiştirilmiştir.

Söz konusu değişiklik, Kanun'un Resmi Gazete'de yayımlandığı **28.12.2023 tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

7- Sporcu Ücretlerinin Vergilendirilme Usulüne İlişkin Sabit Oran Uygulamasının Süresi Uzatılmıştır

Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 72. maddesinde, sporcu ücretlerinin sabit oranlarda tevkif suretiyle vergilendirilmesi ve elde edilen ücret gelirlerinin gelir vergisi tarifesinin 4. gelir diliminde yer alan tutarı aşması halinde yıllık gelir vergisi beyannamesi ile beyan edilmesine ilişkin düzenleme yer almaktadır.

7491 sayılı Kanun ile söz konusu maddede yapılan değişiklikle, sporcu ücretlerinin sabit oranlarda tevkif suretiyle vergilendirilmesi ilişkin uygulamanın süresi 31.12.2023 tarihinden 31.12.2028 tarihine kadar uzatılmıştır.

Yukarıda belirtilen değişiklik, Kanun'un Resmi Gazete'de yayımlandığı **28.12.2023 tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

8-Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu Kapsamında Düzenlenen Ürün Senetlerinin Elden Çıkarılmasından Doğan Kazançlara Uygulanan İstisnayı Süresi Uzatılmıştır

Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 76. maddesinde yapılan değişiklikle, Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında düzenlenen ürün senetlerinin elden çıkarılmasından doğan kazançlar için gelir ve kurumlar vergisi açısından var olan ve 31.12.2023 tarihi itibarıyla sona erecek istisnanın uygulama süresi 31.12.2028 tarihine kadar uzatılmıştır.

Söz konusu değişiklik, 7491 sayılı Kanun'un Resmi Gazete'de yayımlandığı **28.12.2023 tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

2- KURUMLAR VERGİSİ KANUNU'NA (KVK) İLİŞKİN OLARAK YAPILAN DÜZENLEMELER

1- Katılım Finans Kefalet A.Ş.'ye Kurumlar Vergisi Muafiyeti Tanınmıştır

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun "**Muafiyetler**" başlıklı 4. maddesinde yapılan değişiklikle, katılım bankalarının ortağı olduğu ve katılım bankacılığı ilke ve esaslarına uygun her türlü finansman için kefalet vermek amacıyla kurulan Katılım Finans Kefalet Anonim Şirketi'ne kurumlar vergisi muafiyeti tanınmıştır.

Söz konusu değişiklik, 01.01.2024 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere, Resmi Gazete'de yayımlandığı **28.12.2023 tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

2- Yurtdışı İştiraklerden Elde Edilen ve Bazı Şartları Sağlamayan İştirak Kazançlarında İstisnanın %50 Oranında Uygulanmasına İmkân Sağlanmıştır

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun "İstisnalar" başlıklı 5/1-b maddesinde kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan anonim ve limited şirket niteliğindeki şirketlerin sermayesine iştirak eden kurumların, bu iştiraklerinden elde ettikleri kazançlardan;

- İştirak payını elinde tutan şirketin, yurt dışı iştirakin ödenmiş sermayesinin en az %10'una sahip olması,
- Kazancın elde edildiği tarih itibarıyla iştirak payının kesintisiz olarak en az bir yıl süreyle elde tutulması,
- Yurt dışı iştirak kazancının kar payı dağıtımına kaynak olan kazançlar üzerinden ödenen vergiler dahil iştirak edilen kurumun faaliyette bulunduğu ülke vergi kanunları uyarınca en az % 15 oranında gelir ve kurumlar vergisi benzeri toplam vergi yükü taşıması,
- İştirak kazancının, elde edildiği hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye transfer edilmesi

şartlarını birlikte sağlaması durumunda iştirak kazançları istisnası olarak kurum kazancında indirim konusu yapılabilmektedir.

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/1-b maddesinde yapılan değişiklikle, kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan anonim ve limited şirket niteliğindeki yabancı kurumlara iştirak eden kurumlara;

- Yurt dışı iştirakin ödenmiş sermayesinin en az % 50'sine sahip olunması ve
- Kazancın elde edildiği hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye transfer edilmiş olması şartıyla

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/1-b maddesinde belirtilen diğer şartlar aranmaksızın iştirak kazancı istisnasının **%50 oranında** uygulanmasına imkân sağlanmıştır.

Ayrıca, Cumhurbaşkanına, bu maddede yer alan; vergi yüküne ilişkin oranları ayrı ayrı veya birlikte sifıra kadar indirmeye veya kurumlar vergisi oranına kadar artırmaya, diğer oranları ayrı ayrı veya birlikte sifıra kadar indirmeye veya %100'e kadar artırmaya ilişkin yetki verilmiştir.

Söz konusu değişiklik, 01.01.2023 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere, Resmi Gazete’de yayımlandığı **28.12.2023 tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

3- Yurtdışına Verilen Bazı Hizmetlerden Sağlanan Kazançlara Uygulanan İndirim Oranı %50’den %80’e Çıkarılmıştır

Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 10/1-ğ maddesi uyarınca, Türkiye’de yerleşmiş olmayan kişilerle, işyeri, kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunanlara Türkiye’de verilen ve münhasıran yurt dışında yararlanılan mimarlık, mühendislik, tasarım, yazılım, tıbbi raporlama, muhasebe kaydı tutma, çağrı merkezi, ürün testi, sertifikasyon, veri saklama, veri işleme, veri analizi ve ilgili bakanlıkların görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığınca belirlenen mesleki eğitim alanlarında faaliyette bulunan hizmet işletmeleri ile ilgili bakanlığın izni ve denetimine tabi olarak eğitim ve sağlık alanında faaliyet gösteren ve Türkiye’de yerleşmiş olmayan kişilere hizmet veren işletmelerin münhasıran bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazancın %50’si beyanname üzerinde indirim konusu yapılabilmektedir.

Kurumlar Vergisi Kanunu’nun “Diğer İndirimler” başlıklı 10. maddesinde yapılan değişiklikle, bu hizmetlerden elde edilen kazançlara indirim uygulanabilmesi için, **kazancın tamamının, elde edildiği takvim yılına ilişkin yıllık gelir vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye’ye transfer edilmesi şartı getirilmekte ve indirim oranı %80’e çıkarılmıştır.**

Buna göre, kazancın tamamının Türkiye’ye getirilmemesi halinde hiçbir indirimden yararlanılamayacaktır.

Söz konusu değişiklik, 01.01.2023 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere, Resmi Gazete’de yayımlandığı 28.12.2023 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Dolayısıyla, 2023 yılında elde edilen söz konusu gelirler nedeniyle indirimden yararlanabilmek için ilgili kazançların 25.04.2024 tarihine kadar Türkiye’ye transfer edilmesi gerekmektedir.

4- Yıllara Sari İnşaat ve Onarım İşlerinde Uygulanan Stopaj Oranlarının Belirlenmesine İlişkin Cumhurbaşkanı Yetkisi Genişletilmiştir

Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 15/1-a ve 30/1-a maddeleri kapsamında yıllara sari inşaat ve onarım işlerini yapanlara ödenen hakediş bedelleri üzerinden %5 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılmaktadır.

Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 15 ve 30. maddelerinde yapılan değişiklikle, yıllara sari inşaat ve onarım işlerini yapanlara ödenen istihkak bedelleri üzerinden yapılacak tevkifat oranının belirlenmesine ilişkin olarak Cumhurbaşkanı, istihkak bedellerinden, işin; kamu kurum ve kuruluşları ile bunlara bağlı, ilgili ve ilişkili kuramlara taahhüt edilip edilmemesine ve bunların genel veya özel bütçeli idare kapsamında olup olmamasına, süresine, nev’ine ve yüklenicinin; ana yüklenici, alt yüklenici ya da tam ve dar mükellef olmasına göre ayrı ayrı veya birlikte belirleme yetkisi verilmiştir.

Söz konusu değişiklik, Resmi Gazete’de yayımlandığı **28.12.2023 tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

5- İmalatçı veya Tedarikçi Kurumların Aracılı İhracat Sözleşmesine Dayanarak İhracatı Gerçekleştirilen Ürünlerin Kazançlarına da Kurumlar Vergisi Oranı 5 Puan İndirimli Olarak Uygulanacaktır

Mevcut düzenlemeye göre %25 olan kurumlar vergisi oranı, ihracat yapan kurumların münhasıran ihracattan elde ettikleri kazançlarına %20 olarak uygulanmaktadır.

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun "Kurumlar Vergisi ve Geçici Vergi Oranı" başlıklı 32. maddesinde yapılan değişiklikle, imalatçı veya tedarikçi kurumların **aracılı ihracat sözleşmesine dayanarak dış ticaret sermaye şirketleri veya sektörel dış ticaret şirketleri üzerinden gerçekleştirdikleri** ihracat faaliyetleri kapsamında elde ettikleri kazançlar için de 5 puanlık kurumlar vergisi indiriminden faydalanmaları sağlanmıştır.

Söz konusu değişiklik, 01.01.2023 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere, 7491 sayılı Kanun'un Resmi Gazete'de yayımlandığı **28.12.2023 tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

Buna göre, kapsama giren imalatçı ve tedarikçilerin, 2023 yılında yukarıda belirtilen satışlardan elde ettikleri kazançlar için %5 indirimden yararlanmaları mümkün olabilecektir.

6- Kur Korumalı Hesaplara Uygulanan Kurumlar Vergisi İstisnasının Süresi 30.06.2024'e Uzatılmıştır

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun geçici 14. maddesinde yapılan değişiklikle, kur korumalı mevduat ve katılım hesaplarına uygulanan ve süresi 31.12.2023 tarihinde dolan kurumlar vergisi istisnasının süresi 30.06.2024 tarihine kadar uzatılmıştır.

Ayrıca, Cumhurbaşkanı'na, bu maddede belirtilen 30.06.2024 tarihini, bitim tarihinden itibaren her defasında altı ayı geçmeyen süreler halinde üç defa uzatmaya, kazanç istisnasını %0'a kadar indirmeye veya kanuni seviyesine kadar artırmaya, istisna oranını; hesap türü, hesapların vadesi ve hesap açılış tarihine göre ayrı ayrı veya birlikte belirleme yetkisi verilmiştir.

Söz konusu değişiklik, Kanun'un Resmi Gazete'de yayımlandığı **28.12.2023 tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

3- KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU'NA (KDVK) İLİŞKİN OLARAK YAPILAN DÜZENLEMELER

1-Sorumlu Sıfatıyla Beyan Edilen KDV'nin İndiriminde Tevkif Edilen Verginin Ödenmiş Olması Şartı Getirilmiştir

16.02.2021 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan "KDV Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair 35 Seri No.lu Tebliğ" ile tevkifat uygulamasından kaynaklanan iade taleplerinin yerine getirilmesinde, alıcı tarafından 2 no.lu KDV beyannamesi ile beyan edilen ve tahakkuk ettirilen KDV'nin ödenmiş olması şartı getirilmiştir.

Sözü edilen düzenlemenin iptali ve yürütmesinin durdurulması istemiyle açılan davada, Danıştay 4. Dairesi'nin 01.02.2022 tarih ve Esas No:2021/2647 sayılı Kararı ile 35 seri no.lu Tebliğ'in konuyla ilgili maddesinin yürütmesinin durdurulmasına karar verilmiştir.

Akabinde, Danıştay 4. Dairesi'nin yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararına Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından itiraz edilmiş ve Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu'nun 23.03.2022 tarih ve İtiraz No:2022/3 sayılı Kararı ile söz konusu itirazın reddine karar verilmişti.

Sözü edilen durum, Gelir İdaresi Başkanlığı'nca Vergi Dairesi Başkanlıklarına ve Defterdarlık Gelir Müdürlüklerine hitaben yazılan "13.05.2022 tarih ve E-63230 sayılı Yazı" ile de duyurularak, uygulamanın yukarıda belirtilen kararlar doğrultusunda yürütülmesi hususunda ilgili birimlerin bilgilendirilmesi sağlanmıştır.

Bu defa, 7491 sayılı Kanun ile Katma Değer Vergisi Kanunu'nun "Vergi İndirimi" başlıklı 29. maddesinin (1) numaralı fıkrasına eklenen bent ile, vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar tarafından sorumlu sıfatıyla 2 no.lu KDV Beyannamesi ile beyan edilerek **ödenen** KDV'nin indirim konusu yapılmasına ilişkin düzenleme yapılmaktadır. Buna göre, 2 no.lu KDV beyannamesi ile beyan edilen KDV, ancak ödenmesi şartı ile 1 no.lu beyannamede indirilebilecektir.

Söz konusu düzenleme, **01.01.2024 tarihinde** yürürlüğe girecektir.

2- Sorumlu Sıfatıyla Beyan Edilen KDV'nin Beyan ve Ödeme Zamanları Değiştirilmiştir

Bilindiği üzere, KDV beyannamelerinin verilme ve bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin ödeme süreleri, ilgili vergilendirme dönemini takip eden ayın 28. günü sonuna kadardır.

7491 sayılı Kanun ile, KDV Kanunu'nun "Beyanname verme zamanı" başlıklı 41. maddesinde yapılan değişiklikle, **vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanların KDV beyannamelerini** verecekleri tarih öne çekilerek, vergilendirme dönemini **takip eden ayın 21'inci günü** olarak belirlenmiştir.

Diğer taraftan, KDV Kanunu'nun "**Verginin Ödenmesi**" başlıklı 46. maddesinde yapılan değişiklikle, vergi kesintisi yapmakla **sorumlu tutulanların beyan ettikleri KDV tutarlarını ödeme tarihi** öne çekilerek, vergilendirme dönemini **takip eden ayın 23'üncü günü** olarak belirlenmiştir.

Sözü edilen değişiklikler, **01.01.2024 tarihinde** yürürlüğe girecektir.

3- KDV İadesi Konusunda Cumhurbaşkanı'na Yetki Verilmiştir

KDV Kanunu'nun "Yetki" başlıklı 36. maddesine göre, Cumhurbaşkanı indirim hakkını kısmen veya tamamen kaldırmaya veya yeniden koymaya ve bu şekilde indirim hakkı kısıtlanan mal veya hizmetleri belirlemeye, süresi içinde iadesi talep edilmeyen ve indirim yoluyla giderilmek üzere sonraki dönemlere devrolunan katma değer vergisinin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak yazılmasına imkan vermeye, iade talebinde bulunulabilecek asgari tutarı belirlemeye yetkilidir.

7491 sayılı Kanun ile KDV Kanunu'nun 36. maddesinde yapılan değişiklikle, iade hakkını kısmen veya tamamen kaldırma veya yeniden koyma ve bu şekilde iade hakkı kısıtlanan mal veya hizmetleri belirleme konusunda Cumhurbaşkanı'na yetki verilmiştir.

Söz konusu değişiklik, Kanun'un Resmi Gazete'de yayımlandığı **28.12.2023 tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

4- Bazı Projeler İçin Uygulanan KDV İstisnalarının Süresi Uzatılmıştır

KDV Kanunu'nun geçici 29, geçici 32 ve geçici 33. maddelerinde düzenlenen ve süresi "31.12.2023" tarihinde sone eren istisna uygulamalarının süresi "**31.12.2028**" olarak değiştirilmiştir.

Uygulama süresi uzatılan geçici maddeler özet halinde aşağıda dikkatinize sunulmaktadır:

Geçici Md. 29: *Yap-işlet-devret modeli çerçevesinde gerçekleştirilecek projeler ile kiralama karşılığı yaptırılmasına karar verilen sağlık ve eğitim öğretim tesislerine ilişkin projelerin ihale edilmesi ile görevlendirilen veya projeyi üstlenenlere yatırım döneminde proje kapsamında yapılan mal teslimleri ve hizmet ifaları 31.12.2028 tarihine kadar KDV'den müstesnadır.*

Geçici Md. 32: *Şehir içi raylı ulaşım sistemleri, metro, tramvay, teleferik, telesiyej ve füniküler ile bunların hatları, istasyonları, yolcu terminalleri ve durakları ve bu iş ve işlemlerle ilgili tesisler ile eklenti veya bütünleyici parçalarının Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları arasında yapılacak devir ve teslimleri 31.12.2028 tarihine kadar KDV'den müstesnadır.*

Geçici Md. 33: *5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun geçici 41. maddesi kapsamında taşınmazların Sosyal Güvenlik Kurumuna devir ve teslimi ile bu taşınmazların Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından (müzayede mahallerinde yapılan satışlar dahil) devir ve teslimi 31.12.2028 tarihine kadar KDV'den müstesnadır.*

Söz konusu değişiklikler, 7491 sayılı Kanun'un Resmi Gazete'de yayımlandığı **28.12.2023 tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

4- VERGİ USUL KANUNU'NA (VUK) İLİŞKİN OLARAK YAPILAN DÜZENLEMELER

1- Gelir İdaresi Başkanlığı Sisteminde Yapılan Sorgulamalardan Katılma Payı Alınacaktır

7491 sayılı Kanun ile Vergi Usul Kanunu'na eklenen "Katılma Payı" başlıklı mükerrer 413. madde uyarınca, Gelir İdaresi Başkanlığı sistemlerinde yer alan ve VUK'un 5. maddesi kapsamında üçüncü kişilerle paylaşılacak bilgilerin, genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri dışındaki kamu kurum ve kuruluşları ve tüzel kişilerle paylaşılması karşılığında **sorgu veya dönen kayıt başına 25 kuruştan az olmamak üzere katılma payı alınacaktır.** Katılma payı tutarları her yıl yeniden değerlendirilecektir.

Katılma payları, takvim yılının 3'er aylık dönemleri itibarıyla Gelir idaresi Başkanlığı tarafından paylaşılan veriler üzerinden hesaplanacak ve üç aylık dönemi takip eden ayın sonuna kadar veri paylaşılanlara bildirilecektir. Katılma payları bildirim yapıldığı ayı izleyen ayın sonuna kadar Bakanlık merkez muhasebe birimine ödenmesi gerekmektedir.

Süresinde ödeme yapmayanlarla ödeme yapılincaya kadar bilgi paylaşımı yapılmayacak, gecikme zammı ile birlikte Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre vergi dairesince takip ve tahsil edilecektir.

Söz konusu düzenleme, **01.01.2024 tarihinde** yürürlüğe girecektir.

2- Yeni Makine ve Teçhizat Alımlarındaki Amortisman Oran ve Sürelerinin Mevcut Faydalı Ömür Sürelerinin Yarı Dikkate Alınarak Hesaplanabilmesi Uygulamasının Süresi Uzatılmıştır

Vergi Usul Kanunu'nun geçici 30. maddesi uyarınca, sanayi sicil belgesini haiz mükelleflerce münhasıran imalat sanayiinde veya Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde bulunan mükelleflerce bu faaliyetlerinde kullanılmak üzere ya da yatırım teşvik belgesi bulunan mükelleflerce bu belge kapsamında 31.12.2023 tarihine kadar iktisap edilen yeni makina ve teçhizat için uygulanacak amortisman oran ve süreleri, mevcut faydalı ömür sürelerinin yarısı dikkate alınmak suretiyle hesaplanabilmektedir.

7491 sayılı Kanun ile, Vergi Usul Kanunu'nun geçici 30. maddesinde yapılan değişiklikle, 31.12.2023 tarihinde sona eren bu uygulamanın **süresi 31.12.2024 tarihine kadar** uzatılmıştır.

Söz konusu düzenleme, 7491 sayılı Kanun'un Resmi Gazete'de yayımlandığı **28.12.2023 tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

3- Banka ve Finans Kurumlarınca Yapılacak Enflasyon Düzeltmesi İlgili Kurumların Vergi Matrahını Etkilemeyecektir

7491 sayılı Kanun ile Vergi Usul Kanunu'nun geçici 33. maddesine eklenen fıkra ile, bankalar, finansal kiralama, faktoring, finansman ve tasarruf finansman şirketleri, ödeme ve elektronik para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketlerinin geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere 2024 ve 2025 hesap dönemlerinde yapacakları enflasyon düzeltmesi sonucu oluşacak kar/zarar farkı kazancın tespitinde dikkate alınmayacaktır.

Ayrıca Cumhurbaşkanına, anılan kurumlarca geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere 2026 hesap döneminde enflasyon düzeltmesi yapılması durumunda, enflasyon düzeltmesi sonucu oluşacak kar veya zararların kazancın tespitinde dikkate alınmaması yönünde düzenleme yapma yetkisi verilmiştir.

Söz konusu düzenleme, Kanun'un Resmi Gazete'de yayımlandığı **28.12.2023 tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

5- ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNU'NA (ÖTVK) İLİŞKİN OLARAK YAPILAN DÜZENLEMELER

1- Motorlu Araç Ticareti Yapanların Kendi Aralarında Yaptıkları Adi Sözleşmelere İstinaden, ÖTV Aranmaksızın İşlem Tesis Edilemeyecektir

ÖTV Kanunu uyarınca **"motorlu araç ticareti yapanlar"** arasında gerçekleştirilen teslimler ÖTV'ye tabi bulunmamaktadır.

ÖTV Kanunu'nun 2/1-d. maddesinde ise, motorlu araç ticareti yapanlar; "(II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanları imal, inşa veya ithal edenler ile fabrika, ana bayi, bölge bayii, bayi, yetkili satıcı ve acenteler ile Maliye Bakanlığınca bu nitelikte oldukları tespit edilenler" şeklinde tanımlanmıştır.

Mali İdare, ÖTV (II) sayılı Liste Uygulama Genel Tebliği'nde, Kanunda noter nezdinde düzenlenme şartı olmamasına rağmen, *bayilik, yetkili satıcılık veya acentelik ilişkisinin noter nezdinde yapılmış sözleşme ile tesis edilmiş olması şartını aramaktadır.*

Bu defa, 7491 sayılı Kanun ile, ÖTV Kanunu'nun 2/1-d maddesinde motorlu araç ticareti yapanlar tanımındaki "ana bayi" ibaresinden önce gelmek üzere "resmi şekilde düzenlenen sözleşmesi bulunan;" ibaresi eklenerek, Kanun düzenlemesi ile Tebliğ metni arasında paralellik sağlanmıştır. Böylelikle, motorlu araç ticareti yapanların kendi aralarında yaptıkları adi sözleşmelere istinaden, ÖTV aranmaksızın işlem tesis edilmesinin önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

Anılan değişiklik, Kanun'un Resmi Gazete'de yayımlandığı **28.12.2023 tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

2- Yurt İçinden Serbest Bölgelere Yapılan Teslimlerin İhracat İstisnası Kapsamında Olmadığı Hususu ÖTV Kanununa Eklenmiştir

ÖTV Kanunu'nun "İhracat istisnası" başlıklı 5/1-b maddesinde; "*Teslim konusu mal, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinden çıkmış olmalıdır. Malın ihraç edilmeden önce yurt dışındaki alıcı adına hareket edenlere veya bizzat alıcıya işlenmek ya da herhangi bir şekilde değerlendirilmek üzere yurt içinde teslimi ihracat sayılmaz.*" hükmü yer almaktadır.

Söz konusu hükümde serbest bölgelere yapılacak teslimlerin istisna kapsamında olduğu yönünde bir ifade bulunmamasına rağmen, yargıya intikal eden bazı olaylarda Türkiye Gümrük bölgesi dışında olduğu kabul edilen serbest bölgelere yapılan teslimlerin ihracat istisnası hükümleri çerçevesinde işlem görmesi gerektiği yönünde ihtilaflar ortaya çıkmaktadır.

Sözü edilen yorumlardan hareketle, 7491 sayılı Kanun ile, ÖTV Kanunu'nun "İhracat istisnası" başlıklı 5/1-b maddesindeki "teslimi" ibaresinden sonra gelmek üzere "ile yurt içinden serbest bölgelere yapılan teslimler" ibaresi eklenmiştir.

Böylelikle, serbest bölgeye yapılan teslimlerin ihracat istisnası kapsamında olmadığı hususu, Kanuna açıkça yazılarak oluşacak ihtilafların önüne geçilmesi amaçlanmıştır. Yargı mercilerince verilen kararların mükellef lehine olduğu da düşünüldüğünde, yapılan düzenlemenin daha ziyade Kanunun yürürlük tarihinden sonraki işlemler bakımından hüküm ifade edeceği, mevcut yargı kararları gözetilerek bu tarihten önceki işlemler için istisna uygulanmasının tercih edilebileceği görüşündeyiz.

Söz konusu değişiklik, 7491 sayılı Kanun'un Resmi Gazete'de yayımlandığı **28.12.2023 tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

3- Alıcısı Bulunan Verici Portatif (Cellular) Telsiz Telefon Cihazlarından Alınacak Asgari Verginin Uygulama Süresi Uzatılmıştır

ÖTV Kanunu'nun geçici 6. maddesinde, 31.12.2023 tarihine kadar, bu Kanuna ekli (IV) sayılı listede yer alan 8517.12.00.00.11 G.T.İ.P. numaralı "Alıcısı bulunan verici portatif (Cellular) telsiz telefon" cihazları için karşısında gösterilen orana göre hesaplanan verginin, bu malların her bir adedi için 160 TL'den az olması halinde, orana göre hesaplanan vergi yerine her bir adet için 160 TL vergi alınacağı düzenlemiştir.

7491 sayılı Kanun ile ÖTV Kanunu'nun geçici 6. maddesinde yapılan değişikliklerle, söz konusu uygulamanın süresi (10 yıl ilave edilerek) **31.12.2033** tarihine uzatılmıştır. Ayrıca, belirtilen vergi tutarının her yıl yeniden değerlendirilerek artırılarak uygulanacağına dair düzenleme yapılmıştır.

Söz konusu değişiklik, Kanun'un Resmi Gazete'de yayımlandığı **28.12.2023 tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

6- DİĞER VERGİ KANUNLARINA İLİŞKİN OLARAK YAPILAN DÜZENLEMELER

1- Uluslararası İhalelere İlişkin Damga Vergisi İstisnası Uygulamasında Değişiklik Yapılmıştır

Damga Vergisi Kanunu'nun ek 2. maddesinde, ihracat ve ihracata ilişkin olduğunun tevsiki kaydıyla damga vergisinden istisna edilen kağıtlar yer almaktadır.

7491 sayılı Kanun ile, Damga Vergisi Kanunu ek 2/2-a maddesinde yer alan "*uluslararası ihaleye çıkarılanların ihalesini kazanan veya*" ibaresi ile aynı bendin (i) alt bendinde yer alan "*uluslararası ihalelerde tamamı üzerinden, yabancı para ile finanse edilenlerde ise*" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

Böylelikle, ek 2/2-a maddesinde sayılan yatırıma yönelik damga vergisi istisnasının yalnızca ülkeye döviz girişine hizmet eden yabancı para ile finanse edilen yatırımlar yönünden devamı sağlanmıştır. Söz konusu değişiklik öncesinde, yabancı firmalarca teklif verilmese dahi, Kanun'un ek 2/2-a maddesinde belirtilen yatırımlara ilişkin olarak ihale makamlarınca, **yerli ve yabancı isteklilere açık olarak çıkılan tüm ihalelerde** düzenlenen kağıtlara damga vergisi istisnası uygulanmaktaydı.

Benzer şekilde, Harçlar Kanunu'nun ek 1/2-a maddesinde yer alan "*uluslararası ihaleye çıkarılanların ihalesini kazanan veya*" ibaresi ile aynı bendin (i) alt bendinde yer alan "*uluslararası ihalelerde tamamı üzerinden, yabancı para ile finanse edilenlerde ise*" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır. Sözü edilen düzenleme öncesinde, yabancı firmalarca teklif verilmese dahi, Kanun'un ek 2/2-a maddesinde belirtilen yatırımlara ilişkin olarak ihale makamlarınca, **yerli ve yabancı isteklilere açık olarak çıkılan tüm ihalelerde** düzenlenen kağıtlara harç istisnası uygulanmaktaydı.

Anılan değişiklikler sonrasında, damga vergisi ve harç istisnasının yalnızca ülkeye döviz girişine hizmet eden yabancı para ile finanse edilen yatırımlar yönünden devamı amacıyla, söz konusu istisnalar **yabancı para ile finanse edilen yatırımlarla sınırlı olarak** uygulanabilir hale getirilmiştir.

2- Konut Kredilerinde Uygulanan BSMV istisnası Yalnızca İlk Konut Edinimleri İle Sınırlandırılmıştır

Bilindiği üzere, kooperatifler aracılığıyla TOKİ ve bankalar tarafından açılan konut kredileri ile Sermaye Piyasası Kanunu'nun 57. maddesinde tanımlanan konut finansmanı kapsamında kullanılan krediler ve yapılan sigorta işlemleri dolayısıyla lehe alınan paralar banka ve sigorta muameleleri vergisinden (BSMV) istisna tutulmuştur.

7491 sayılı Kanun ile Gider Vergileri Kanunu'nun 29. maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişikliklerle;

- i. Konut kredilerine istisna uygulamasına sınırlama getirilerek, kredinin kullanıldığı tarih itibarıyla üzerine kayıtlı konuta sahip olanların, doğrudan veya kooperatifler aracılığıyla kullandıkları konut kredileri dolayısıyla lehe alınan paralar ile
- ii. Söz konusu kredi işlemlerine ilişkin yapılan sigortalar dolayısıyla lehe alınan paralar

BSMV istisnasının kapsamı dışına çıkarılmıştır.

Anılan değişiklikle, barınma ihtiyacının karşılanması amacını aşan konut edinimlerine ilişkin krediler ile bu kredilere ilişkin yapılan sigortalar dolayısıyla lehe alınan paraların söz konusu istisna düzenlemeleri dışında tutulması sağlanmıştır.

Yukarıda belirtilen değişiklik, 7491 sayılı Kanun'un Resmi Gazete'de yayımlandığı **28.12.2023 tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

3- İhaleye İlişkin Olarak İhale Makamı ile Düzenlenen Sözleşmenin Damga Vergisinin de İadesine İmkân Sağlanmıştır

7491 sayılı Kanun ile, Damga Vergisi Kanunu'na ekli (1) sayılı tablonun "II. Kararlar ve mazbatalar" başlıklı bölümünün (2) numaralı fıkrasının parantez içi hükmünde yer alan "*ihale kararının*" ibaresi "*ihale kararı ve ihaleye ilişkin olarak ihale makamı ile düzenlenen sözleşmenin*" şeklinde değiştirilmiştir.

Bu düzenleme ile, ihale kararlarında olduğu gibi Kamu İhale Kanunu kapsamındaki kurum ve kuruluşlara şikayet veya Kamu İhale Kurumuna itirazın şikayet ya da yargı kararı üzerine ihalenin iptal edilmesi halinde, iptal edilen ihaleye ilişkin olarak ihale makamı ile düzenlenen sözleşmenin de hükmünden yararlanılmayan kısmının iadesine imkan sağlanmıştır. Böylece, ihalenin iptali olmaksızın sadece ihale üzerine bırakılan isteklinin değişmesi durumunda, mevcut ihale kararı ve sözleşmenin damga vergilerinin iade edilmeyeceği hususu açıklığa kavuşturulmuştur.

Söz konusu değişiklik, 7491 sayılı Kanun'un Resmi Gazete'de yayımlandığı **28.12.2023 tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

4- Nüfus İdarelerince Re'sen Yapılan Düzeltmelerde Harç İstisnası Uygulanacaktır

Ferdi Asım Hellaç Mali Müşavir

7491 sayılı Kanun ile Harçlar Kanunu'nun 13 ve 59. maddelerinde yapılan değişikliklere göre, ilgililerin bir kusuru olmaksızın nüfus idarelerinden kaynaklanan maddi hatalar nedeniyle nüfus idarelerince yapılan re'sen düzeltmelere istinaden;

- Ticaret sicilinde yapılan düzeltmeler ile
- Tapu kayıtlarının tashihinde

harç ödenmeyecektir.

Anılan düzenleme, Kanun'un Resmi Gazete'de yayımlandığı **28.12.2023 tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

Ek:

7491 Sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

Sirküleri PDF formatında indirmek için [buraya](#) tıklayınız.

Saygılarımla,
Ferdi Asım Hellaç
Mali Müşavir

Kaynak : <https://hellac.com/sirku/7491-sayili-bazi-kanun-ve-kanun-hukmunde-kararnamelerde-degisiklik-yapilmasi-hakkinda-kanun>
Erişim Tarihi : 27.06.2026